

Sammanfattning av måluppfyllelse och insatsportföljens genomförande

Översikt: Bedömning av måluppfyllelse och insatsportföljens genomförande per resultat

År	
Bedömning av:	2016
Strategieresultatets måluppfyllelse	
Insatsportföljens genomförande	

Översikt: Bedömning av måluppfyllelse och insatsportföljens genomförande per resultat

Stödområde 1: Stärkt demokrati och jämställdhet samt ökad respekt för mänskliga rättigheter		2016
Resultat 1: Stärkta demokratiska institutioner och ökad rättssäkerhet	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Resultat 2: Ökat deltagande av kvinnor i folkvalda beslutsfattande fora, framför allt på lokal nivå	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Resultat 3: Stärkt kapacitet i det civila samhället att verka för öppenhet, ansvarsutkrävande och ökad respekt för mänskliga rättigheter	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Resultat 4: Ökad transparens kring handeln med konfliktmineraler	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Stödområde 2: Förbättrade möjligheter och verktyg för fattiga människor att kunna förbättra sina levnadsvillkor		2016
Resultat 1: Ökade möjligheter till produktiv sysselsättning för kvinnor och ungdomar som är socialt och miljömässigt hållbar	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Stödområde 3: Förbättrad grundläggande hälsa		2016
Resultat 1: Förbättrad tillgång till barn- och mödrahälsovård av god kvalitet	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	

Resultat 2: Ökad medvetenhet om och tillgänglighet till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), med fokus på ungdomar	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Resultat 3: Stärkt kapacitet att förebygga och lindra konsekvenserna av sexuellt och könsrelaterat våld	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Stödområde 4: Värnad mänsklig säkerhet och frihet från våld		2016
Resultat 1: Stärkta konfliktlösnings- och försoningsinitiativ som bidrar till lokal konfliktlösning	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Resultat 2: Stärkt förmåga hos återintegrerade internflyktingar och flyktingar, barn tidigare associerade med väpnade grupper och mottagande lokalsamhällen att hantera återkommande kriser	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	

Sammanfattning av slutsatser och rekommendationer

Under 2016 påverkades genomförandet av biståndet av en rad olika faktorer: fortsatt rådande politisk instabilitet, regeringens misslyckande att organisera val i november 2016, den negativa utvecklingen vad gäller mänskliga rättigheter och minskat fredligt demokratiskt utrymme, den försämrade säkerhetssituationen i Kasai och Tanganyika provinserna samt i östra DRK, risken att biståndet utnyttjas av politiska krafter, en försämrad humanitär situation samt den kraftiga nedgången vad avser ekonomiska utveckling med ökad inflation.

Beträffande stödområde 1 har 2016 präglats av minskat demokratiskt utrymme och ökade brott mot de mänskliga rättigheterna. Ytterligare stöd till rättssektorreform bedömdes under 2016 att vara kontraproduktivt och i stället har ambassaden fokuserat på mer stöd till det civila samhället och andra alternativa sätt att stödja rättssäkerhet. Stödområdet anses inte vara "på god väg" vad gäller måluppfyllelse, men däremot konstateras positiva resultat vad gäller insatsportföljens genomförande.

Stödområde 2 är ett nytt område i strategin, och såväl måluppfyllelse som bedömning av insatsportföljens genomförande avspeglar detta. Stödområdet visar vissa framsteg vad avser både strategi och insatsportfölj. Insatsportföljen är mer välbalanserad jämfört med 2015. Ytterligare expansion av insatsportföljen anses möjlig och är planerad.

Stödområde 3 visar en positiv utveckling vad gäller programportföljen inom barn- och mödrahälsovård som volymmässigt utgör den största delen av det svenska biståndet. En mindre positiv utveckling kan dock noteras vad avser måluppfyllelse, och vissa utmaningar kan även konstateras i SRHR- och SGBV-portföljen. Ambassaden har för avsikt att under 2017, via UNICEF, fortsätta sitt stöd till reform av hälsosektorn och till barn- och mödrahälsovård samt inleda en analys om hur stöd till hälsosektorn bäst bör utformas efter 2017

Stödområde 4 har under 2016 visat en del nedslående trender med nya och latenta konflikter som givit sig till känna samtidigt som nya väpnade grupper dykt upp utanför de östra provinserna. Ambassaden har för avsikt att fortsätta samarbetet i östra DRK och komplettera det med insatser om förebyggande av våld i Kinshasa och i andra delar av DRK, som t.ex. i Kasai och Tanganyika. Inga större förändringar kommer att krävas för området då strategin redan ger tillräcklig flexibilitet för att kunna anpassa sig till ny instabilitet.

Utvecklingssamarbetet behöver präglas av en balans mellan långsiktiga och kortsiktiga strategiska insatser som kan påverka den pågående försämringen vad gäller demokratisk utveckling och mänskliga rättigheter. Analyser för att säkerställa att biståndet faktiskt ger stöd till människor som lever i fattigdom och inte bidrar till att stödja aktörer som inte gynnar utvecklingen på ett positivt sätt måste göras kontinuerligt. Under 2017 bedömer ambassaden att det inte finns förutsättningar för direkt samarbete med staten, utan istället ges sådant stöd indirekt till exempel via vissa FN-organisationer. Först när regeringen visat verkliga tecken på att val kommer att hållas och att en minskning av brott mot de mänskliga rättigheterna konstateras, kan ett direkt samarbete med regeringen på nationell nivå rekommenderas. Ambassaden är öppen för valrelaterade stöd, flera sådana pågår redan, men direkt stöd kommer endast att planeras om och när regeringen visar tydliga steg för att anordna val. Ambassaden kommer att samordna alla större valrelaterade stöd med andra givare.

Ambassaden räknar med att majoriteten av stöd kommer att fortsätta att genomföras av FN-organisationer och internationella NGOs. Stöd till stärkta demokratiska institutioner och rättssäkerhet genom EU:s rättssektorprogram förutses inte kunna utvecklas under 2017. Alternativa stöd för att stärka rättssektorn t ex via civila samhället håller på att analyseras.

Under 2016 uppgick Sidas humanitära stöd till 195 MKR, och därutöver allokerades ytterligare 39.2 MKR från landsallokeringen för att möjliggöra större fokus på motståndskraft/resiliens. Humanitära aktörer bedömer att de finansiella behoven under 2017 kommer att öka med 8% mot bakgrund av en försämrad humanitär situation och ökade behov såväl i östra Kongo som i Tanganyika och Kasai provinserna. Antalet flyktingar har ökat med 18% under 2016, och antalet internflyktingar med 40%. Resursmobilisering för dessa kriser är kraftigt eftersatt och en ytterligare utmaning är att de största givarna kraftigt minskar sin finansiering. Förutsättningar för humanitärt stöd är komplexa och statens vilja att ta ansvar för adekvata förebyggande åtgärder är begränsade. Synergier mellan utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd fortsätter att utvecklas och är en prioritet för att minska behov och sårbarhet.

Som redan rapporterats i strategirapporten för 2015 är förutsättningarna för en snabb minskning av fattigdomen i DRK minimala. Idag uppskattas att 1 av 20 kongoleser är internflyktingar samt 1 av 10 i behov av humanitärt stöd. Ett fortsatt nära samspel mellan politisk dialog och utvecklingsbistånd är väsentligt för att åstadkomma positiva resultat. Om situationen fortsätter att försämrats kommer en betydande ökning av det humanitära biståndet att behövas. Flexibilitet kommer att krävas och större delen av biståndet måste bidra till ökad motståndskraft på lokal eller individuell nivå.

Under 2016 har flera stödområden uppnått goda resultat framför allt på projektnivå. Ambassaden bedömer att insatsportföljens genomförande är bra med endast mindre avsteg, resultat kan påvisas på lokal och individuell nivå.

Däremot är framstegen på strateginivå betydligt mindre påtagliga - till och med negativa inom flera områden. Ambassaden har mot bakgrund av den snabbt försämrade situation under 2016, speciellt

andra hälften, valt att ange att måluppfyllelse av strategiresultat inte kan anses vara på rätt väg. Under 2015 och en bit in på 2016 fanns förhoppningar om att val skulle hållas och instabilitet i landet begränsades huvudsakligen till östra DRK. Sedan dess har konfliktområdena ökat, framförallt Kasaiprovinserna och Tanganyika. Situationen i Kasai försämrades kraftigt mot slutet av året och i december stod det klart att presidenten Kabila skulle fortsätta sitt mandat med en transitionsregering. Det demokratiska utrymmet har minskat och när val kommer att hållas är osäkert. Detta minskar möjligheten att nå det övergripande målet om att stärka förutsättningarna för hållbar fred och statsbyggnad. Den ekonomiska situationen har kraftigt försämrats – något som naturligtvis påverkar strategins övergripande mål om bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. De humanitära behoven har kraftigt ökat under 2016. Allt detta påverkar naturligtvis. I allt väsentligt saknas det också en vilja bland de styrande i DRK för att driva en långsiktig utveckling till gagn för hela befolkningen.

1. Ekonomi

Utbetalat belopp inom strategin 2016:	223 MSEK	Totalt strategibelopp:	1 250 MSEK, varav 1 225 MSEK för Sida
Avtalat belopp:	225 MSEK	Strategiperiod:	2015-2019
Antal avtalade insatser 2016-12-31:	22 stycken, varav 18 normala, 3 förenklade och 1 garanti		

Stödområde	Utfall 2016, i MSEK
Stärkt demokrati och jämställdhet samt ökad respekt för mänskliga rättigheter	26,7
Förbättrade möjligheter och verktyg för fattiga människor att kunna förbättra sina levnadsvillkor	40,7
Förbättrad grundläggande hälsa	87,1
Värnad mänsklig säkerhet och frihet från våld	68,6

Fördelningen mellan stödområdena under 2016 är mer balanserad än under 2015 vilket var förväntat och planerat. Det kan finnas möjligheter för ambassaden att öka sitt stöd under de kommande åren och i så fall med större fokus på motståndskraft, förbättrade försörjningsmöjligheter (skapande av sysselsättning), konfliktlösning, snabb återhämtning och katastrofförebyggande.

2. Bedömning av måluppfyllelse och insatsportföljens genomförande per resultat

2.1 Ändrade förutsättningar (med påverkan på flera/samtliga resultat)

Den ökade instabiliteten i landet, uteblivna val i 2016 och den rådande osäkerheten om val kommer att hållas under 2017 samt den ekonomiska nedgången är faktorer som kommer att påverka genomförandet av strategin. Den humanitära och sociala situationen har också försämrats under 2016. Under dessa omständigheter behöver ambassaden förbli en flexibel givare. Utvecklingsbistånd bör fokusera på att göra det möjligt för den kongolesiska befolkningen att själva säkra sig en bättre framtid. "Bottom-up-strategin" kommer att prioriteras, eftersom de nödvändiga förutsättningarna för att stärka staten och statliga institutioner inte föreligger. Vissa initiativ för att stärka relationen mellan statliga aktörer och befolkningen är dock aktuellt, t ex via internationella stabiliseringsstrategin.

Säkerheten i landet har försämrats, något som påverkar såväl ambassadens möjligheter till uppföljning och framförallt våra partners möjligheter till genomförande av biståndet. En sämre säkerhetssituation är också kostnadsdrivande, biståndet i DRK är redan dyrt att bedriva pga höga logistikkostnader och det finns risk att det kan bli än dyrare.

2.2 Övergripande bedömning av måluppfyllelse och insatsportföljens genomförande

År	
Övergripande bedömning av:	2016
Utvecklingen mot strategiresultaten	
Insatsportföljens genomförande	

Flera trender i DRK är negativa, såsom minskat demokratiskt utrymme, uteblivna val, ökad instabilitet i flera provinser, ökad osäkerhet och ekonomisk nedgång. Detta kommer påverka utvecklingen mot strategiresultat.

Måluppfyllelse på projekt- och programnivå förekommer dock och är ofta positiva och imponerande med tanke på den svåra situationen. Flera hundra tusentals personer, även miljontals personer, får stöd, med allt från tillgång till hälsovård och mikrokrediter, konfliktomvandling och konfliktlösning på lokal nivå, vaccinering, kontantöverföring, återintegrering av tidigare barnsoldater, ökad transparens inom gruvsektorn, start-kits för alfabetisering etc. Detta är resultat som nåtts på lokal och individuell nivå, men som inte lätt kan aggregeras för att åstadkomma förändringar på effektnivå. Korruption försätter att genomsyra staten vilket hämmar utvecklingen.

2.3 Stödområde 1: Stärkt demokrati och jämställdhet samt ökad respekt för mänskliga rättigheter

2.3.1 Stärkta demokratiska institutioner och ökad rättssäkerhet

År	
Bedömning av:	2016
Utveckling mot strategieresultatet*	
Insatsportföljens genomförande**	

Indikatorer	Utgångsläge 2014-16	Utfall 2015	Utfall 2016	Mål 2019
Förbättrad (lägre) frihetsranking enl. Freedom House (kombination av politiska och medborgerliga rättigheter)	6 (2014)	6	6,5	
Antal valrelaterade kränkningar av de mänskliga rättigheterna i den pågående valprocessen	Från 1 nov. 2010 – 31 jan. 2012= 530 kränkningar av de mänskliga rättigheterna		Från 1 jan.-31 dec. 2016= 867 kränkningar	Mål för 2017 = mindre än 867

Stödområdet har präglats av minskat demokratiskt utrymme och ökade brott mot de mänskliga rättigheterna. Framsteg inom rättssektorreform ingav ett visst hopp, men sektorn var också instrumentaliserad av politiska krafter, vilket därmed minskade den positiva effekten.

Den globala rankingen av DRK gjord av Freedom House¹ försämrades under 2016 och visar att politiska rättigheter är begränsade om inte obefintliga pga grovt förtryck från regeringens sida, ibland i kombination med väpnad konflikt. Medborgerliga rättigheter är också begränsade med kraftigt inskränkt yttrande- och föreningsfrihet och fängelserna inrymmer ofta politiska fångar.

Fram till 2016 har ambassaden stött två insatser inom rättssektorn, Uhaki Safi och PARJ programmen, tillsammans med EU. Dessa insatser har haft vissa problem, som till exempel betydande förseningar i inledningsfasen, regeringsombildning, svagt ägarskap och instrumentalisering av rättssektorn för politisk vinning. Uhaki Safi och PARJ programmen lyckades efter en svag start snabba upp genomförande och slutfördes i 2016 med många goda resultat. Stödet medverkade till utformningen av en nationell politik för reform av rättssektorn. Det tekniska sekretariatet för rättssektorn och mänskliga rättigheter har bidragit till det presidentdekret som i 2016 ledde till utnämning av nya domare och deras landsomfattande omlokalisering. Dessutom har rättssystemets finansiella kapacitet förbättrats men är fortfarande helt otillräckligt. För att förbättra insamlingen av statistik i området, har en mjukvara för ärenderegistrering installerats hos åklagare och domare. Tillgång till rättssystemet har stärkts bl.a. genom s.k. mobila domstolar, av stor vikt eftersom stora delar av befolkningen bor i rurala områden. Ett stort antal personer har utbildats, framför allt domare, åklagare och annan personal. Två

¹ Freedom House (2017) URL: <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2017/congo-democratic-republic-kinshasa>

domstolar och ett nationellt utbildningsinstitut inom rättsområdet i Kinshasa har byggts men har ännu inte överlämnats officiellt till de kongolesiska myndigheterna. Programmen har gett stöd till fortbildning av 1500 nya domare och byggnation av nya tingsrätter i Goma, Kananga och Matadi är på väg att slutföras. Uhaki Safi har också bidragit till att bekämpa strafffrihet och sexuellt våld i östra DRK.

Ambassadens beslut i maj 2016 att suspendera allt nytt stöd till rättssektorreform pga den negativa utvecklingen vad gäller mänskliga rättigheter och instrumentaliseringen av sektorn kommer att påverka förutsättningarna för att nå resultat inom området "Stärkta demokratiska institutioner och ökad rättssäkerhet". Alternativa stöd håller på att analyseras.

Stödområdet kan inte anses vara "på god väg" vad gäller strateginivå, men har visat positiva resultat på portföljnivå under 2016. Eftersom fortsatt stöd till rättssektorreform i nuläget inte kan rekommenderas och alternativt stöd till rättssäkerhet fortfarande är under utformning så kommer måluppfyllelse att påverkas.

2.3.2 Ökat deltagande av kvinnor i folkvalda beslutsfattande fora, framför allt på lokal nivå

År	2016
Bedömning av:	
Utveckling mot strategieresultatet	
Insatsportföljens genomförande	

Indikatorer	Utgångsläge 2011-2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Mål 2019
Andel (%) av mandat som hålls av kvinnor i det nationella parlamentet	Nationella parlamentet 9%	9%	9%	14%
Andel (%) av mandat som hålls av kvinnor i politiska och administrativa institutioner i Syd- och Nordkivu	SK: 19% NK: 21%	SK: 19% NK: 21%	SK: 19% NK: 21%	SK: 26% NK: 27%
Antal (#) studenter enl. International Alert programmet i Syd- och Nordkivu som innehar ledarställningar (t.ex. ledare av en studentorganisation)	0 (2014)	N/A	59 (44 kvinnor & 15 män, ackumulerat)	83 (ackumulerat för 2017)

Valprocessen i DRK lider av politiskt motiverade förseningar vilket leder till att alla framsteg på parlamentnivå (enligt indikatorn ovan) skjuts upp till en osäker framtid. Valen som skulle hållas under 2016 uteblev så uppgifterna vad avser nationella parlamentet har därmed inte förändrats under 2016. Det konstitutionellt godkända inrättandet av 26 provinser mot tidigare 11 ägde rum under 2016, och de nya provinserna var därmed tvungna att utse guvernörer. Två kvinnor utseddes till guvernörer och fyra till vice guvernörer, men ingenting har förändrats beträffande procentantalet av mandat som innehas av kvinnor varken i provinsparlamenten i Nord- och Syd- och Nordkivu eller på nationell nivå inför valet.

Ambassaden bidrar till att öka kvinnors politiska deltagande, främst genom stödet till Carter Center och International Alert, men även genom andra program där lokala beslutsstrukturer kommer att

förstärkas eller etableras. International Alert² genomför det fyraåriga programmet Tushiriki Wote (TUW), sedan augusti 2014. Syftet med programmet är att främja kvinnors medborgerliga, politiska och ekonomiska medinflytande genom kunskap, nätverksuppbyggnad och opinionsbildning (mer information under stödområde 4).

Utvecklingen mot strategieresultat kan inte anses vara "på god väg" eftersom val inte hållits som föreskrivet i konstitutionen, men vissa framsteg kan konstateras vad gäller kvinnors deltagande i lokala beslutsfattande fora samt vad avser utnämning av guvenörer.

2.3.3 Stärkt kapacitet i det civila samhället att verka för öppenhet, ansvarsutkrävande och ökad respekt för mänskliga rättigheter

År	
Bedömning av:	2016
Utveckling mot strategieresultatet	
Insatsportföljens genomförande	

Indikatorer	Utgångsläge 2015/2016	Utfall 2015	Utfall 2016	Mål 2019
Antal (#) lokala civilsamhällesorganisationer, som fått stöd av TCC, med kapacitet att stödja transparens, ansvarsutkrävande och ökad respekt för de mänskliga rättigheterna.	10	10	20	>50
Antal (#) fall och personer som är hotade och behöver adekvat skydd i valprocessen	Under 2016 – 867		867 fall som behöver skydd och som berör ungdomsrörelser, opinionsledare, och högre politiker	Mål i 2017 – mindre än eller lika med 867 personer

Det civila samhället fortsätter att spela en viktig roll i DRK för ansvarsutkrävande och transparens vad gäller naturtillgångar och Sveriges stöd till civila samhällsorganisationer har visat goda resultat. Samtidigt är NGOs mer och mer begränsade i vad de kan åstadkomma och lider av förföljelse och oförutsedda villkor som till exempel direkt och indirekt beskattning. Det svenska stödet har visat relativt goda resultat under 2016 med tanke på omständigheterna, kapaciteten stärks – samtidigt som utrymmet för civila samhället att verka begränsas.

Ambassadens stöd till Carter Center³ har stärkt det civila samhället genom upprättandet av ett system för att skydda lokala människorättsförsvarare i Nordkivu, Lubumbashi och Kinshasa. Ett annat viktigt område som förstärkts är lokala partners ökade kapacitet att samla in och sammanställa information samt lämna in sina rapporter till *UN Human Rights Council* angående skydd av människorättsförsvarare.

² International Alert (51250001)

³ Stärkta mänskliga rättigheter via Carter Center 51250015

Ambassaden beslöt i 2016 att stödja FN:s integrerade kontor för de mänskliga rättigheterna (UNJHRO)⁴ angående skydd av människorättsförsvarare (HRD) i ljuset av de ökande övergreppen kopplade till den prodemokratiska rörelsen och valprocessen. Ytterligare stöd till Carter Center⁵ för att stärka ungdomars möjlighet att delta i politiken och i de demokratiska processerna inleddes i januari 2016 och bl a har två Maison de Jeunes(för ungdomar) öppnats i Kinshasa. Dessa ger möjlighet för ungdomsgrupper att organisera sig och driva samhällsfrågor.

Problemen med mänskliga rättigheter i samband med valprocessen är mycket oroväckande; det rapporteras om kraftiga inskränkningar av mötes- och pressfrihet och om upprepade försvinnanden och utomrättsliga avrättningar⁶. Medan utvecklingen på övergripande nivå är negativ med minskat utrymme för civila samhällsorganisationer och föreningsfrihet, bedöms ändå att civila samhällets organisationer ha ökat sin kapacitet (många givare har omfattande stöd till civila samhället) – däremot har deras utrymme att verka begränsats. Resultat på portföljnivå bedöms motsvara uppsatta förväntningar.

2.3.4 Ökad transparens kring handeln med konfliktmaterialer

År	
Bedömning av:	2016
Utveckling mot strategieresultatet	
Insatsportföljens genomförande	

Indikatorer	Utgångsläge 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2019
Införande av grundläggande krav på transparens och företagsbesiktning i den nya minerallagen.	Minerallagen saknar transparens och innehåller inte krav på tillbörlig kontroll	Ett nytt utkast av minerallagen drogs in av parlamentet i sista minuten under 2016		Antagande av en ny och förbättrad minerallag

För att öka transparensen kring handel med konfliktmineraler ger ambassaden stöd till Global Witness samt Carter Center. Programmet har haft en positiv inverkan på lagstiftningen som reglerar handeln med konfliktmineraler. Global Witness har dessutom drivit kampanj för att åtgärder om tillbörlig kontroll ska ingå i lagstiftningen och att den ska sättas i verket på ett effektivt sätt i DRK. Carter Center har gjort en studie angående kontrakt och intäkter inom gruvindustrin mellan DRKs regering och 16 företag. Rapporten omfattade inte kinesiska företag. Mycket arbete återstår emellertid, som t.ex. att övertyga regeringen att revidera vissa kontrakt inom gruvindustrin som har begått brott mot gruvnäringslagen och underlåtit att betala skatter och avgifter.

⁴ Stöd till FN:s integrerade kontor för de mänskliga rättigheterna (UNJHRO) (51250026)

⁵ Stärkta mänskliga rättigheter via Carter Center 51250015

⁶ UNJHRO Rapport ang. de politiska händelserna i december 2016

2.4 Stödområde 2: Förbättrade möjligheter och verktyg för fattiga människor att kunna förbättra sina levnadsvillkor

2.4.1 Ökade möjligheter till produktiv sysselsättning för kvinnor och ungdomar som är socialt och miljömässigt hållbar

Bedömning av:	2016
Utveckling mot strategieresultatet	
Insatsportföljens genomförande	

Indikatorer	Utgångsläge 2015	Utfall 2015	Utfall 2016	Mål 2019
Antalet (#) kunder uppdelade per kön och ålder som har tillgång till kredit och besparingar	31 dec. 2009= 515,700	666,080 (245,715 kvinnor)	681,085 (271 576 kvinnor)	1.081.085 50% kvinnor
Revision av DRK:s familjelag (som kommer att minska några av hindren för kvinnors fulla deltagande på arbetsmarknaden)	Nej	N/A	Ny familjelag antogs av parlamentet	Ja
Småjordbrukare i P4P programområdet i Tanganyika provinsen har stärkt sin kapacitet för en hållbar jordbruksproduktion, mätt som genomsnittlig ökning (%) av volymen av livsmedelproduktion i hushållen)	Baseline tas fram 2017	N/A	Nytt program från och med slutet av 2016 och skall värderas fr.o.m. 2017	Mål för 2019 sätts i samband med baselinestudie som görs 2017

Affärsklimatet i DR Kongo under 2016 är praktiskt taget det samma som under 2015. Enligt Världsbankens Doing Business Index i 2016 hamnar DRK på plats 184 av 187 länder. Å andra sidan har landet gjort enorma framsteg vad gäller förenkling av procedurer för att gynna entreprenörskap.

I den nya familjelagen som antogs i parlamentet under 2016 har flera förändringar har gjorts för att förbättra förutsättningarna för kvinnors egenmakt och deltagande på arbetsmarknaden som till exempel att man och hustru måste vara överens om rättsliga beslut som rör familjen och ha samma befogenheter att fatta beslut om ekonomin i hushållet, att gifta kvinnor kan öppna egna bankkonton och ta lån utan mannens tillstånd. Det är dock fortfarande nedslående att mannen är utsedd till chef i familjen för "att bevara harmonin".

Tillgång till finansiella tjänster är mycket låg i DRK, ca. 52% av befolkningen har ingen tillgång till sådana tjänster och endast ca. 12% har tillgång till en bank. Under 2016, gav samarbetet med UNDP/UNCDP via PASMIF⁷ programmet stöd till 17 finansiella institutioner, (spar- och lånekooperativ och mikrofinansinstitut) som är verksamma såväl i städer som på landsbygden, i syfte att nå ut till den del av befolkningen som inte har tillgång till finansiella tjänster via banksektorn. Programmet bidrog till etablering av två kooperativer i Walungu, Sydkivu, ett område där praktiskt taget 100% av befolkningen är sysselsatt inom jordbrukssektorn. Kooperativen är de enda formella institutionerna i detta område vilka ger befolkningen tillgång till kredit- och besparingsfaciliteter.

⁷ PASMIF II : Fas 2 av stöd till microfinanssektorn

Projektet bidrog till en betydande ökning av antalet serviceställen och personer som har tillgång till någon form av finansiell tjänst, framför allt kvinnor, en ökad sparvolym och förbättrad självförsörjning. Projektet har bidragit till stängning av finansiella institutioner som haft finansiella svårigheter och fungerat dåligt och som inte respekterat normerna som fastställts av tillsynsmyndigheten.

Under 2016 avslutades fas 2 av PASMIF programmet. En utvärderingen rekommenderade en tredje fas, framför allt för att befästa resultaten av PASMIF 2-programmet och för att ge mer stöd till jordbrukssektorn och ekonomisk integration. Ambassaden förbereder nu nytt sådant stöd men med större fokus på mikrokreditinstitutioner och slutanvändare.

Under 2016 tecknade ambassaden avtal om en kreditportföljsgaranti med USAID och två lokala banker, FINCA (mikrofinansinstitut) och PROCREDIT BANK (nationell bank) för att stärka tillgång till lån som kräver garanti, dvs öka FINCA och PROCREDITs vilja att nå ut till nya kunder. Garantin avser att stärka de garanterade parternas kapacitet att bevilja lån till individer, grupper, föreningar, mikro- och småföretag, bybesparingar och kreditföreningar samt NGOer baserade i Nord- och Sudkivu. Först under 2017 kommer det att vara möjligt att rapportera angående projektets första resultat.

Stödet till Forest Peoples Program (FPP) vars mål är att stärka lokalsamhällenas kapacitet att försvara sina rättigheter att nyttja sin mark och skog genom Free, Prior and Informed Consent (FPIC) har fortsatt att ge resultat. FPP har totalt gett stöd till mer än 300 byar i sex provinser att bättre kunna skydda sina skogstillgångar från exploatering. Programmet har under 2016 gett resultat kring avseende samarbete med lokala, regionala och nationella myndigheter. Samarbetet har möjliggjort att proceduren för Free, Prior and Informed Consent (FPIC) blivit inkluderad i utvecklingen av REDD+ (Reduced Emission, Degradation and Deforestation) programmen i Ndombe, Nordkivu och Ituri. Ministeriet för mänskliga rättigheter har genomfört CEDAW:s rekommendationer (Konventionen om avskaffande av all form av diskriminering mot kvinnor), som ger ursprungsbefolkningens kvinnor tillgång till land. Som en del av opinionsbildningen och sensibiliseringen, har FPP deltagit i mer än 200 regionala och nationella radio- och TV program. Genom programmet har ursprungsbefolkningen getts befogenheter att hävda sina markrättigheter och därigenom har 500 ha skog blivit säkerställd för ursprungsbefolkningen i Tobola, Sayo, Pemba och Bavalakaninibyarna tillsammans med 200 ha i Mambasa området i Ituriprovinzen. 20 ha utsädesgrödor har också delats ut till berörda samhällen.

I slutet av 2016 tecknade ambassaden avtal med WPP/FAO angående ett stöd till Purchase for Progress programmet – utveckling av ett värdekedjainitiativ – i Tanganyika provinsen. Denna insats på över 90 MSEK i perioden 2016-2019 förväntas visa positiva resultat från 2017 och framåt.

Stödområdet visar vissa framsteg vad gäller både strategi och insatsportfölj. Insatsportföljen är mer välbalanserad jämfört med 2015 och en expansion av portföljen är möjlig och planeras.

2.5 Stödområde 3: Förbättrad grundläggande hälsa

2.5.1 Förbättrad tillgång till barn- och mödrahälsovård av god kvalitet

Bedömning av:	2016
----------------------	-------------

Utveckling mot strategieresultatet	
Insatsportföljens genomförande	

Indikatorer	Utgångsläge 2013/14	Utfall 2015	Utfall 2016	Mål 2020
Andel (%) av födselar som genomförs med utbildad personal.	DHS 2013/14 DRK: 80% Landsbygd: 74%	Inga data tillgängliga för 2015	MICS (Multiple Indicator Cluster Survey) data tillgängliga för 2017	DRK: 85% Landsbygd: 79%
Andel (%) av barn i åldern 12-23 månader som har erhållit samtliga standardvaccinationer.	DHS 2013/14 DRK: 45% Landsbygd: 42%	Inga data tillgängliga för 2015	MICS data tillgängliga för 2017	DRK: 55% Landsbygd: 52%
Antal (#) hälsozoner som distribuerar sk. Familjekit (IMCI/ANC/Delivery)	2013: 1	31	37	43 (2017)

Det nationella hälsosystemet kämpar med enorma brister och kan långt ifrån tillgodose behoven. De senaste nedskärningarna i statsbudgeten och den ekonomiska nedgången försämrar situationen ytterligare och kostnaden för vård måste i än större utsträckning betalas ur egen ficka. Sveriges stöd till sektorn spelar en viktig roll, inte minst genom vårt stöd till förstärkning av hälsosystemet via UNICEF.

Under 2016 genomfördes hälsostödet via UNICEF⁸ i stor utsträckning enligt planerna. Hälsoministeriet slutförde den nationella hälsoplanen för 2016-2022 med stöd från den svenska-UNICEF insatsen. UNICEF bidrog också till förstärkt teknisk kapacitetsuppbyggnad och en förbättring av infrastrukturer på provinsnivå. Antal hälsoområden som mottagit familjekits nådde inte det ursprungliga mycket ambitiösa målet (målet sattes i 2014), men det uppnådda antalet berörde ändå 1 miljon barn (under fem år) som mottog 1,7 miljoner familjekits för hemmabaserad behandling av diarré, feber och berikning av tilläggskost. Dessutom fick 112.000 gravida kvinnor tilldelat sig förlossningskit för en säkrare förlossning. I 129 hälsoområden har vårdinrättningar försetts med läkemedel för att förbättra behandlingen av lunginflammation och diarré för 4,1 miljoner barn. Mer än 10,9 miljoner barn vaccinerades av UNICEF med svenskt stöd under kampanjen i 17 av 26 provinser. Som svar på den rådande näringskrisen fick mer än 51.000 barn med svår akut undernäring behandling i 713 vårdcentraler i hela DRK.

Insatsportföljen utvecklades i enlighet med plan och goda resultat från framförallt UNICEF stödet kunde noteras under 2016. På strateginivå är utvecklingen mindre positiv då hela hälsosystemet är extremt ansträngt. Under 2016 påverkade väpnade konflikter, humanitära kriser, epidemier och den ekonomiska utvecklingen hälsosektorn som helhet negativt, varför tillgång till barn- och mödrahälsovård av god kvalitet inte kan sägas ha förbättrats under rapporteringsåret.

⁸ UNICEF Mödra- och barnhälsostöd, MDG 4&5 (52070048)

2.5.2 Ökad medvetenhet om och tillgänglighet till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), med fokus på ungdomar

Bedömning av:	År
Utveckling mot strategieresultatet	2016
Insatsportföljens genomförande	

Indikatorer	Utgångsläge 2013/2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Mål 2019
Andel (%) av kvinnor i åldern 15-19 som fått barn eller är gravida	DHS 2013/14 DRK: 27 Landsbygd: 32 Kinshasa: 13	Inga data tillgängliga för 2015	Inga MICS data tillgängliga för 2017	Kinshasa för de 10 hälsoområdena i UNFPA programmet: 10
Andel (%) av kvinnor som använder moderna familjeplaneringsmetoder	DHS 2013/14 DRK: 8% Landsbygd: 5% Kinshasa: 19%	Inga data tillgängliga för 2015	% data inte tillgängligt för 2016. # nya användare i programområden Under 2:a kvartal 2016: 15 108	Kinshasa för de 10 hälsoområdena i UNFPA programmet: 25%

I slutet av 2015 tecknade ambassaden ett avtal med UNFPA om ett flerårigt stöd och med 2016 som det första året av faktiskt genomförande. Under 2016 levererade programmet reproduktiv hälsoutrustning och förnödenheter till 10 hälsoområden enligt budget och plan. Personal på hälsokliniker fick också utbildning, t.ex. 50 vårdgivare i de 10 berörda hälsoområdena fick utbildning i preventivmedelsmetoder med tekniskt stöd av det nationella programmet för sexuell och reproduktiv hälsa. Dessutom fick 200 lärare utbildning i icke-hierarkisk kommunikationsteknik, en viktig strategi för att nå ut till ungdomar inom de områden där programmet genomförs. Möten har också organiserats inom samhället för att få ungdomar att delta i aktiviteterna. Några av de aktiviteter som vidtagits (ökning av både utbud och efterfrågan) visade helt klart en ökning under 2016 av antalet nya användare av moderna familjeplaneringsmetoder från mindre än 2.000 under första kvartalet till drygt 15.000 under det andra kvartalet. Beslut om en noggrann övervakning och en ny rapporteringsstruktur för projektet togs i samråd med UNFPA⁹ i slutet av 2016. Detta förväntas enligt ambassaden att underlätta och förbättra rapporteringen för strategieresultat från 2017 och framåt.

Sverige har stöttat bl a framtagandet av den nya nationella hälsoplanen 2016-2020, en nationell plan för reproduktiv hälsa och en nationell plan för ungdomars hälsa, dessa väsentliga strategidokument är grundläggande för att öka tillgången till hälso- och sjukvård i allmänhet och mer specifikt för att öka tillgång till SRHR.

Insatsportföljens resultat i stödområdet anses ha några avvikelser, främst på grund av att stödet till UNFPA har haft en längre inledningsfas än förväntat och att konsortiet som skall genomföra programmet har brottats med en del inledande operativa utmaningar, framförallt vad avser rekrytering.

⁹ UNFPA-Förstärkt SRHR-fokus på unga (51250020)

2.5.3 Stärkt kapacitet att förebygga och lindra konsekvenserna av sexuellt och könsrelaterat våld

År	
Bedömning av:	2015
Strategieresultatets måluppfyllelse	
Insatsportföljens genomförande	

Indikatorer	Utgångsläge 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Mål 2019
Antal nya anmälda fall av SGBV/ år	(2014) 11 610	19 456	13 259	(2019) 10 000
Andel (%) av personer som utsatts för sexuellt våld och som mottagit vård	36,6%	54%	54%	70% (2019)

Uppgifter om sexuellt våld är opålitliga i DRK eftersom olika strukturer rapporterar olika siffror. Monusco samlar endast in data om konfliktrelaterat sexuellt våld, vilket uppgick till 514 fall under 2016, omfattande 340 kvinnor, 170 flickor, 3 män och 1 pojke¹⁰. Den nationella databasen i ministeriet för jämlikhet, med stöd från UNFPA, rapporterar om alla former av SGBV baserat på ostyrkta rapporter från olika strukturer och NGOs (internationella och nationella). Enligt databasen rapporterades 13.259 nya fall under 2016, vilket är ett betydligt lägre antal än i 2015 (19.456). Att antalet nya fall av SGBV har sjunkit kan vara tecken på en positiv utveckling men kan också vara en fråga om rapportering eftersom ökad osäkerhet kan leda till att färre fall rapporteras.

Under 2015 och 2016 finansierade Sverige en senior rådgivartjänst på MONUSCO¹¹ för skydd av kvinnor (SWPA), som arbetade med såväl förebyggande som bekämpning av sexuellt våld. SWPA har bidragit till att förbättra dialogen och samarbetet med regeringspartner på nationell nivå om hur en övergripande strategi kan bekämpa konfliktrelaterat sexuellt våld. Stöd till en ny sekundering förhandlades i slutet av 2016 för att fortsätta denna typ av arbete¹².

Ambassaden gav också stöd till ett program för våldprevention och positiv maskulinitet vilket genomförs av Promundo¹³ i Kinshasa. Detta program sattes upp under 2016 med en inledningsfas och ambassaden förväntar att se resultat under 2017 och kommande år. Genom stödet till UNFPA genomfördes under 2016 samhällsbaserade aktiviteter, sensibiliseringskampanjer etc. med ett starkt budskap om reproduktiva och sexuella rättigheter vilket också bidrog till att förebygga sexuellt våld.

Stödområdet visar vissa positiva resultat både vad gäller strateginivå och insatsportfölj. Ambassaden kommer att fortsätta arbeta med detta stödområde framför allt integrerat i andra projekt och inte som ensamstående projekt.

¹⁰ MARA, Monitoring, Analysis, and Reporting Arrangements on Conflict-Related Sexual Violence, uppdaterad 2016

¹¹ Sekundering Monusco (51250021)

¹² Senior rådgivartjänst för skydd mot kvinnor UNJHRO (51250030)

¹³ PROMUNDO Positiv maskulinitet

2.6 Stödområde 4: Mänsklig säkerhet och frihet från våld

2.6.1 Stärkta konfliktlösnings- och försoningsinitiativ som bidrar till lokal konfliktlösning

Bedömning av:	2016
Strategieresultatets måluppfyllelse	
Insatsportföljens genomförande	

Indikatorer	Utgångsläge 2015	Utfall 2015	Utfall 2016	Mål 2018
DRK:s ranking enl. Global Peace Index samt Fragile State Index	GPI: 155/162 FSI: 5/178	Samma som utgångsläget	GPI: 152/163 FSI: 8/178	GPI: 147 FSI: 10
Antal lokala mekanismer för konflikthantering och/eller fredsdialoggrupper som stöddes i DRK	2015 – 1A: 47	1A: 47	1A: 51	1A: 51 1SSSS: 7
% av de personer som ingått i mätningar av fredsuppbyggnadsdata i Sydkivu, Nordkivu och Ituri anser att deras säkerhet i olika situationer, inkl. i deras dagliga aktiviteter, är bra eller mycket bra	67% (2013)	71%	69%	75%

Trots en återkommande rapportering om försämrade säkerhetssituation på lokalnivå i konflikttrabbade områden, har DRK förbättrat sin rangordning på Global Peace Index (GPI). Nya oroshärder utbröt under 2016 vilka orsakade nya tillströmningar av internflyktingar och allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna. En snabb analys av sådana index räcker för att ställa sig frågan varför DRK lyckats förbättra sin rangordning under 2016. Det belyser nödvändigheten av att se bortom generella indikatorer för att få en bättre uppfattning om hållbara sätt att stödja initiativ för konfliktlösning och försoning som bidrar till lokal konfliktlösning.

Insatser inom detta stödområde har hittills inriktat sig på de östra provinserna. Under 2016 har konflikter eskalerat även i de tre Kasaiprovinserna (centrala DRK) och i Tanganyikaprovinsen (sydöstra DRK), vilket lett till behov att expandera detta stödområde. I slutet av 2016 fattades beslut om stöd till ett program med WFP/FAO som framför allt fokuserar på jordbruksutveckling men också på lokal konfliktlösning i Tanganyika provinsen. Erfarenhet från insatser i konflikttrabbade miljöer understryker vikten av att projekt måste baseras på djupgående konfliktanalyser, identifiering av konfliktynamik och strategier om hur man kan engagera förträdare för eller emot fred.

International Alert genomför det fyraåriga programmet TushirikiWote (TUW)¹⁴ med syfte att främja kvinnors medborgerliga, politiska och ekonomiska medinflytande genom kunskap, nätverksuppbyggnad och opinionsbildning i östra DRK och i Stora sjöregionen. Att ge befogenheter till kvinnor som ekonomiska, politiska och sociala aktörer kommer att leda till fler representativa institutioner och därmed en mer inkluderande kongolesisk stat och en mer hållbar fredlig samexistens i

¹⁴ International Alert DRK 2014-2018 (51250001)

Stora sjöregionen. Insatsområden är Nordkivu, Sydkivu, Rwanda och Burundi och under 2016 har 33 samhällsdialoggrupper (GDC), 12 studentdialoggrupper (GDE), 6 kvinnogrupper engagerade i småskalig gränsöverskridande handel (GD-FPCT) och 4 grupper för gifta män getts stöd och de har träffats regelbundet för att diskutera jämlikhets- och styrningsfrågor. De 20 läs- och skrivkunnighetsgrupperna som inrättats har fortsatt sin verksamhet och 602 kvinnor och 20 män har förstärkt sin kapacitet i "Förbättra hanteringen av ditt företag".

Under 2016 fattades beslut att stödet till Life and Peace Institute¹⁵ skulle suspenderas, och senare avslutas på grund av bristfälliga interna kontrollrutiner. Projektet har visat goda resultat vad gäller lokal konfliktlösning och dialog och ambassaden undersöker alternativa insatser för att stödja ett liknande dialog- och konfliktomvandlingsprojekt.

Stödområdet visar en försämrad situation vad gäller strategieresultat, framför allt pga ett ökat antal konflikter snarare än att framsteg inte kan göras i östra DRK vad avser stärkt förmåga till lokal konfliktlösning. Situationen vad gäller mänsklig säkerhet har kraftigt försämrats under 2016 och idag beräknas 1 av 20 kongoleser vara internflyktingar. Vad gäller insatsportfölj är resultaten positiva – ambassaden bidrar i stor utsträckning till ökad kapacitet för lokal konfliktlösning och fler nya program är planerade. Konfliktlösning har också integrerats i programmen under andra stödområden, som t.ex. i UNICEF PEAR +3 vilket också bidrar positivt.

2.6.2 Stärkt förmåga hos återintegrerade internflyktingar och flyktingar, barn tidigare associerade med väpnade grupper och mottagande lokalsamhällen att hantera återkommande kriser

År	
Bedömning av:	2015
Strategieresultatets målluppfyllelse	
Insatsportföljens genomförande	

Indikatorer	Utgångsläge 2014/2015	Utfall 2015	Utfall 2016	Mål 2019
Antal (#) barn som tidigare varit associerade med beväpnade grupper och som integrerats i DDR processen för barn per år	3870 (2014)	5180	3572	4000
Förbättrade sociala skyddssystem och väsentliga försörjningsbehov åtgärdade inom UNICEF PEAR+ programmet	0 – antal hushåll som mottar kontantöverföring (2015)	0	Genomförandet har ännu inte kommit fullt igång	8000

Sverige stödjer UNICEFs arbete för att återintegrera pojkar och flickor som tidigare varit associerade med väpnade styrkor och väpnade grupper (barnsoldater eller CAAFAG)¹⁶ och att stärka mottagande lokalsamhällens mekanismer för hantering av återkommande kriser (resiliens)¹⁷. Den kongolesiska

¹⁵ LPI (52070041)

¹⁶ UNICEF CAAFAG 2 (52070042)

¹⁷ UNICEF PEAR+3 (52070036)

armén (FARDC) har nolltolerans för rekrytering av barnsoldater och är på god väg att strykas från FNs svarta lista. Under 2016, rapporterade FN:s arbetsgrupp för barn och väpnade konflikter 1196 dokumenterade fall (10% flickor) som lämnat väpnade grupper. Även om 1196¹⁸ fall innebär en minskning av antal barn som lämnat väpnade grupper (2055 i 2015), betyder denna minskning inte nödvändigtvis att färre barn är associerade med väpnade styrkor och väpnade grupper, utan möjligen att väpnade grupper har blivit bättre på att dölja barnsoldater. En försämrad säkerhetssituation kan också hindra barnskyddsaktörer från att sensibilisera och befria barn associerade med väpnade grupper. Med nya väpnade konflikter som blossar upp även i andra provinser finns det rapporter om ökad rekrytering av barn, till exempel av Kuamina Nsapu gruppen i Kasai provinsen.

Enligt Unicef är DDR – processen (demobilisering, disarmement och reintegration) för barn helt bortkopplad från den övergripande DDR III planen (för vuxna), vilket gör det svårt att ta itu med DDR på ett holistiskt och harmoniskt sätt. Det finns stor risk för att nya konflikter uppstår i samhällen med vuxna och barn som är återintegrerade på olika sätt och med tillgång till olika förmånspaket. Ökad fattigdom och osäkerhet förhöjer i allmänhet risken för återrekrytering av barn. Ambassaden förlängde insatsen till UNICEF CAAFAG projektet med 1 år och 10 MSEK för att under 2016 möjliggöra fortsatt verksamhet under 2017. Antal barn som tidigare varit involverade i väpnade trupper eller grupper och som integrerats i DDR processen under 2016 uppgår till 3572 vilket är lägre än i 2015 (5180).

Ambassaden fortsatte sitt stöd till programmet för nationell avvapning, demobilisering och återintegrering (PNDDR III)¹⁹ men genomförandet av den svenska komponenten för stöd till familj och samhälle inte kom igång förrän i slutet av 2016 efter kraftiga förseningar. PNDDR III har kraftigt kritiserats av det internationella samfundet och av lokala partners. I juni 2016, efter en minimal samhällsensibilisering, återvände före detta soldater till provinserna från DDR-läger där de hade tillbringat de senaste 6-18 månaderna under bedrägliga förhållanden. Genomförandepartners med uppdrag att dela ut återintegreringskits och uppföljningsstöd blev inte verksamma förrän i december 2016. Den viktigaste orsaken till de stora förseningarna i inledningsfasen var att överenskommelsen som skulle undertecknas av regeringen och Världsbanken och därefter med genomförandepartners tog alldeles för lång tid.

Ambassadens stöd till UNICEF:s PEAR + -program började redan 2006 och med fokus på konflikthantering och social sammanhållning för återvändande barnsoldater. PEAR + III programmet har vidareutvecklat upplägget och omfattar flera sektorer för att förbättra tillgången till WASH, utbildning, hälsa och tjänster för samhällsskydd i syfte att stödja samhällsdriven övergång från våldsamma konflikter till en fredlig utveckling. PEAR+III programmet startade i december 2015 och 2016 utgjorde en inledningsfas med fokus på rekrytering av personal, val av partnerorganisationer och åtgärdsområden. Inledningsfasen tog längre tid än planerat, främst på grund av svårigheter att rekrytera personal för att arbeta i DRK och personalomsättning. Hälsozoner i Rwanguba i Nordkivu i och södra Irumu provinsen i Ituri valdes ut för genomförandet av PEAR + III.

Den humanitära fonden allokade 41.6 MUSD i standardallokeringar under 2015-2016 för projekt som skall löpa under 18-24 månader och som gav stöd till totalt 616.600 personer. Syftet med standardallokeringarna är att stimulera motståndskraft och stödja återuppbyggandet av de samhällen

¹⁸ Denna siffra är på nationell nivå och Sida bidrar till resultatet genom CAAFAG2

¹⁹ DDR, Demobilisering, Disarmement and Reintegration (51250010)

som är kroniskt drabbade av konflikt, flykt, våld, matosäkerhet och undernäring. Under 2017 kommer standardallokeringarna från den humanitära fonden att utvärderas för att bedöma om och hur fonden har lyckats stödja partners i sitt arbete med att minska behov av humanitärt stöd och minska sårbarhet inför återkommande chocker.

Stödområdet visar en negativ utveckling vad gäller strateginivå, antalet internflyktingar i landet har t.ex. ökat med 36% mellan januari och december 2016 och ytterligare mycket mer under början av 2017. Att stödja fred- och statsbyggnad är baserat på vilja och möjlighet hos landets ledarskap och goda framsteg kan endast märkas på lokalnivå. Så även om det finns en stärkt förmåga till återintegrering för de grupper som nås av stöd så är den aggregerade situationen vad avser internflyktingar kraftigt försämrad. Resultat vad gäller insatsportföljen ser mer lovande ut och ambassaden kommer att fortsätta arbeta med att förstärka processer på lokalnivå.

3. Synergier med andra svenska strategier

Utbetalt belopp inom andra anslagsposter som gick till landet/regionen 2016:	233 MSEK
Humanitära insatser	195
Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	17
Forskningssamarbete	0
Garantier	21

Humanitär strategi

Möjligheterna att skapa samverkan mellan utvecklingssamarbetet och det humanitära stödet är stora, inte minst för att ambassaden har en handläggare med ansvar för humanitärt samarbete. Länken mellan humanitärt stöd, stabilisering och återuppbyggnad är en av ambassadens viktigaste dialogfrågor med såväl andra givare som med staten. Ambassaden ger stöd till DRK Humanitära Fond från både humanitär- och landallokering, den senare för att kunna lägga mer fokus på att stärka motståndskraften i lokala samhällen och hos individer så att humanitära kriser inte återuppstår. Ett flertal andra liknande insatser som t.ex. UNICEF PEAR+3, International Alert och WFP/FAO:s utveckling av värdekedjor visar ett starkt samband mellan humanitärt stöd och utveckling. När det blir möjligt planerar ambassaden att fortsätta arbeta parallellt med humanitärt stöd och utvecklingsstöd i utvalda provinser.

Övriga strategier

Inom stödområde 4 finns det flera länkar i synnerhet till landstrategin för Rwanda. En Storasjö grupp för mänsklig säkerhet bildades under 2015 och har fortsatt sin verksamhet under 2016. Några program arbetar integrerat i både Rwanda och DRK, t.ex. International Alert och Interpeace. Gemensam uppföljning i östra DRK med representanter från ambassaderna i Kigali och DRK kommer fortsätta på regelbunden basis.

Folke Bernadotte Akademin är ansvarig för samarbetet inom ramen för främjande av säkerhet och mänskliga rättigheter. Ambassaden har fört en nära dialog med FBA för att säkerställa synergier med resten av utvecklingssamarbetet och den politiska dialogen, särskilt vad gäller UNSCR (resolution) 1325, SSR och DDR.

Under 2016 beslöt ambassaden att stödja två nationella banker, FINCA och PROCREDIT, tillsammans med USAID och att använda Sidas garantiinstrument. För närvarande finns det inga konkreta planer om ytterligare användning av garantiinstrumentet.

Ambassaden har under 2016 ökat sina kontakter med svenska civilsamhälleorganisationer närvarande i DRK, inte minst med Diakonia vilka har ett stort DRK-program finansierat via den svenska strategin för civilsamhället. Det återstår en del arbete för att bättre utnyttja sambanden med den regionala strategin för Afrika, liksom SRHR strategin.

4. Givarkontext

Biståndets (totala) andel av statsbudgeten utgör ca. 50%	Sveriges andel av det totala biståndet utgör ca. 2%
Givargemensam samarbetsstrategi 200X - 20XX undertecknad av [XX] givare: Finns inte	Gemensamma EU-strategin gäller 201X- 201X Status på EU-gemensamprogrammering: Finns inte
De fem största givarna (organisationer och/eller länder) är: USA, IDA, UK, EU, Global Fund.	Sverige är den 11:e största givaren Sverige är den 6:e största bilaterala givaren Av EU MS är Sverige den 5:e största givaren

Data från Devinit.org har använts för att sammanställa ovannämnda siffror. Det kan noteras att det offentliga utvecklingsbiståndet till DRK har ökat från 2,2 miljarder USD under 2014 till 2,7 miljarder USD under 2015. En trolig förklaring till denna ökning är att USA ökade sitt bistånd väsentligt mellan de två åren, från 390 MUSD till 770 MUSD.

Humanitärt bistånd uppgick till cirka 477 miljoner USD under 2016. Sida är den 5:e största humanitära givaren i DRK där USAID, ECHO, DFID, Tyskland, Sida, Japan, Kanada och Belgien är partners och står för 90% av det humanitära stödet.

5. Lärdomar och rekommendationer

Behovet att förbli flexibel fortsätter att vara viktigt, vi måste kunna anpassa oss och ändra inriktning för att ge stöd till områden där vi kan se positiva trender eller initiativ, inte minst inom området för demokrati och mänskliga rättigheter eller för att ge stöd för att förhindra att redan mycket utmanande situationer inte förvärras. Ambassaden måste vara noggrann med att vårt stöd inte orsakar eller förvärrar situationer och kontext- och lokala konfliktanalyser måste genomföras av våra partners. Det kommer även i fortsättningen att vara av stor betydelse att biståndet i DR Kongo analyseras utifrån en politisk kontext och att stödet faktiskt gynnar avsedda målgrupper.

Ökade antal konflikter och konfliktområden kommer att ställa större och andra krav även på pågående insatser som ju påverkas, t ex CAAFAG där behoven blir än större. Den ekonomiska situation med bl a en minskad statsbudget och i princip utan investeringar, kommer även att ställa än högre krav på sociala sektorer. På många områden blir biståndets roll att upprätthålla de resultat som redan uppnåtts, t ex skolgång och hälsa, snarare än att större förbättringar förväntas kunna åstadkommas.

Speciellt utmanande kommer det bli att uppnå resultat inom området för stärkta demokratiska institutioner och ökad rättssäkerhet. Att återuppta diskussioner om stöd till rättssektorreform kan

endast rekommenderas när framsteg i valprocessen och en minskning av brott mot de mänskliga rättigheterna föreligger. Att bara arbeta med att stärka civila samhället och dess påverkan på rättssäkerhet kan ge vissa resultat men inte ersätta att arbeta direkt med rättsvårdande instanser.

Uppdatering av valröstlängderna är pågående och är ett första steg för att möjliggöra val. Ambassaden stöder redan denna process via UNDP och det civila samhället. Om eller när valprocessen startar kommer det att finnas finansieringsbehov. Det internationella samfundet bör bidra med finansiering och ambassaden är öppen för ett sådant stöd när nödvändiga villkor har uppfyllts av regeringen.

Den försämrade humanitära situationen med en avsevärd ökning av behov, men minskad finansiering är ett ytterligare argument för att en betydande andel av utvecklingsarbetet bör inriktas på att stärka motståndskraft och att situationen inte försämras ytterligare.

Säkerhetssituationen i landet kan leda till större svårigheter för våra partners att nå områden i landet där det borde finnas både humanitärt bistånd och utvecklingsbistånd. Det är också kostnadsdrivande för partners. Det kan också innebära svårigheter för ambassadens personal att göra fältuppföljning. Om ambassaden upprepade gånger upplever att vi inte kan genomföra planerad uppföljning på fältet under 2017, kommer diskussioner att initieras med Sida och utrikesdepartementet. För närvarande kräver situationen endast ett rigoröst genomförande av rutiner som redan finns på plats.

Ambassaden håller hög profil vad gäller jämställdhetsfrågor. Policymarkören för jämställdhet som huvudmål (volym av DAA) var 42% i 2016, medans målet var 46%. Nedgången är marginell och ambassaden kommer att fortsatt ha höga ambitioner. Vad avser produktiva sektorer var målet 12% för 2016 (volym av DAA) medans utfall var 0%. Ambassaden håller på att undersöka detta utfall och om det är något fel i statistiska klassificeringen, t ex bör det nya P4P (för småjordbrukare) projektet ha gett positivt utslag på denna indikator.

För integration av miljö och klimatförändringar började ambassaden på en nivå av 6% i 2015 och ökade till 17% under 2016 (andel av insatser) vilket också var det uppsatta målet för 2016. En workshop om integration av miljö och klimatförändringar organiserad under 2017 tillsammans med partners gav en mycket bra grund för att ytterligare öka integrationen.

Sida som organisation kan dra nytta av det arbete som ambassaden har gjort vad gäller motståndskraft och sammankoppling av humanitärt- och utvecklingsbistånd. En viktig faktor i detta arbete har varit att ha personal på ambassaden som kunnat fokusera betydande del av arbetstid på dialog och deltagande i arbetsgrupper kring dessa frågor. På samma sätt kan vi dela framsteg och lärdomar om stoppad / minskad rekrytering av barn och en betydande minskning av sexuella övergrepp som begåtts av den kongolesiska armén (FARDC).

6. Implikationer för förändringar av innevarande strategi

Under 2017 kommer en halvtidsutvärdering av strategin att genomföras vilket kan föranleda vissa förändringar.

Även om utvecklingen för att nå strategiresultat är negativ eller visar små framsteg på nästan alla områden måste detta bedömas på bakgrund av den mycket låga utgångsläget för de flesta frågor i DRK. Utvärderingen av genomförandet av portföljen visar bättre resultat. Portföljens sammansättning

är för närvarande välgrundad och väl avvägd för att omfatta områden i DRK-strategin 2015-2019. Inga direkta justeringar föreslås för närvarande, men kan bli aktuellt i samband med halvtidsöversynen.